

ДІЛО

Виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шваб. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРИЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 27-50
Річно 55-00

За ГРАНИЦЮ: В Америці і дозв.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.
Швейцарії 8 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 100 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні 29-26.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИ-
НІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Купуйте Календар-Альманах „Червоної Калини“ на рік 1931. — Ціна 3 зол.

Обезпечуючи будинки в 1/3 частин в
Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

сповняєте свій обов'язок, бо підтримуєте свою
установу та збільшуєте народне майно, а не
поносите ніяких жертв тому, що премія в Т-ві
„Дністер“ є така сама як в ПЗУВ.

ФУТРА мужські на замов-
лення в ціні від зол.
350.— поручає

Промислово-торговельна Спілка з о. в.
„ХРОМ“, у Львові, вул. Руська 20. Телефон 71-83.

Українське населення криється по лісах.

Вчора подала Польська Агенція Телегра-
фічна коротку, але дуже вимовну вістку про те,
що мешканці села Голочі, підгаєцького повіту,
зі страху перед паціфікаційними поліційними
відділами покинули село та переселилися в ча-
стину свого дорілку до суміжних лісів. Вістка,
як бачимо, ляконічна, але така богата своїм
смістом, така проймаюча жахом, що заступає
цілі десятки статей і заміток на тему розпо-
чатого паціфікації.

По українських селах проводить т. зв. „па-
цифікацію“ поліція, тепер уже в силі двох тисяч
поліціяв (1000 в Брестанщині та Бобруччині, а
1000 в Тернопільщині) і польська кіннота. Куди
проходять відділи цієї паціфікаційної експеди-
ції, там піднімається плач, стогін та розпучли-
вий крик сільського населення. В руїну повер-
гається господарський дорібок українського се-
ла, у авальща переходять сільські установи як
кооперативи й читальні. Тому не дивно, що хто
може спасатися бігством від цієї паціфікації,
хриється по лісах та очеретах, відрікається своєї
тати й добра, щоб тільки виминути цього „бла-
гословеного успокоєння“.

Чому це діється? Одні з представників міс-
цевої влади в Тернополі заявили українцям, що
інтерв'ювали в нього у справі цих експедицій,
вовсім недвозначно, що все те, що діється, є „ще-
повою“ „ліквітацією“ за підпал та саботажі.
Коли про „ліквітацію“ пише шовіністична поль-
ська преса, коли говорять про неї засліплені
ендеки, то це ще з бідою можна зрозуміти. Але
коли про неї говорять представники влади — то
це в найвищій мірі дивно. Колиж ще до того
„ліквітацію“ переводять у життя такими засобами
зорганізовані чинники державної адміністрації,
то це жахливе.

Ми осудили підпал, осудили й реванжі, ми
протиставили їм як нерозумним учинкам
запальників і засліплених елементів. Але
про те, що тепер діється, ми не маємо змоги сво-
бідно висловитися, бо критика учинків влади не-
дозволена. Та вати ми повинні мати бодай право
висловити свій погляд на цю справу.

Коли невідомі підпальні чинники допуска-
лися чи допускаються протизаконних актів, ко-
ли тим порушують публічний спокій і безпе-
ченство, — тоді всяка влада покликана до того,
щоб з такими явищами боротися, щоб встанови-
ти порядок, щоб винних у його порушенні по-
тратити до кримінальної відповідальності. Все це
в порядку і в повній згоді з законом. Так у сві-
ті все було і так буде. Але коли найвідповідаль-
ніші в державі за публічне безпеченство і поря-
док чинники, чинники, що розпоряджаються слід-
чим апаратом і численними органами безпе-
ченства, проводять ліквідацію саботажів і їх спри-
чинників таким чином, що населення тікає в лі-
си зі страху перед органами безпеченства, — то

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий“

у Львові, Ринок ч. 10 (ч. телефону: 433. — Конто
Почтової Швабниці ч. 143.367).

як Центральна Каса українських кооператив-
них приймає виплати ощадності, забезпечує їх у
твердій валюті та поміщує у наших коопера-
тивах, щоб піднести господарський розвій укра-
їнського народу. 10-10

в такому випадку маємо до діла з якимсь щонай-
менше небувалим та нечуваним у сучасній добі
непорозумінням, яке може стати тільки джере-
лом великанського лиха, необчислимого у своїх
шкідливих наслідках для обох народів: українців
і поляків.

На нещасній нашій землі відбуваються тепер
події, що важким каменем ляжуть на все її жит-
тя протягом цілих десятиліть. Старі, старезні
рани відживають і збогачуються новими, що бу-
дуть ятритись до віку. Хто за все те несе від-
повідальність?

З волинських гараздів.

Сумна доля рівеньської української гімназії.

Волинь на своєму культурно-освітньому шля-
ху має ще один сумний факт — руїну української
приватної гімназії в Рівному. Після кількохсот
початкових українських шкіл, після „Просвіти“,
зліквідованої два роки тому, і дерманської укра-
їнської жіночої гімназії, зачиненої минулого ро-
ку, прийшла черга й на гімназію в Рівному.

Ця гімназія давно вже була багатом сіллю
в оці. А властиво з того часу, як вона з маленької
школи (з 16 учнями одної 4-ої класи), завдяки
шостилітній праці громадянства й учительського
персоналу, стала поважною середньою школою з
правами прилюдності, яка значно переросла
існуючу тут від довгих часів російську гімназію
та для якої соймик почав будувати спеціальний
дім.

Нагітку на гімназію почали місцева росій-
ська шпарталка та краківський „Курерок“, ко-
респондент якого, близький до рішучих чинни-
ків, почав виписувати на гімназію „страшні“
річі: тут був і шовінізм, і антипольськість, і на-
решті УВО. Розуміється, без доказів, без наймен-
ших фактів, бо за весь час існування гімназії не
було ні одного випадку арештування хоча б яко-
гось учня судовою слідчою владою.

Не дало таких доказів навіть найдалі йдуче
слідження, включно до введення в гімназію учнів
із „спеціальними дорученнями“ дати ці факти.

І ось на допомогу російським шпарталкам,
„Куреркам“ і іншим чинникам приходять місцеві
хрунїда, яка через свого провідника в Луцьку,
Певного, домагається усунення директора Пекар-
ського й учителів, а одночасно виставляє „свого“
кандидата на директора п. Бичківського. Ця ак-
ція дала вже певні наслідки, бо тут, мовляв, не
якісь там росіяни й „Курерки“ домагаються „на-
прави“ гімназії, а й „українське громадянство“.

А далі йдуть такі факти. Провідником мату-
ральної комісії призначається п. Кісіль (колиш-
ній „землячок“ Кисіля), який з 19 абітурієнтів в
не допускає до устного іспиту, зменшуючи оцінку
екзамінаторів навіть з 4 до 2. Внаслідок протесту
директора Пекарського і громадянства Кураторія
змушена була анулювати рішення свого відпо-
відника п. Кіселя і на третій день після вакін-
чення іспитів призначити продовження їх для
тих, яких п. Кісіль „арівав“. Вийшов великий
скандал. Таким чином „законову“ підставу до по-
збавлення гімназії прав прилюдності нібито
усунено.

Однак чутки про позбавлення гімназії прав
усе ширяться й навіть з кол Кураторії, а власти-
во з кол „землячків“, що там працюють в ласки
п. Певних (як м. Ільницьких), Целегані, яка що-

досилася до Кураторії з метою вияснення цієї
справи, куратор Шельонговський заявив, що він
не має наміру позбавляти гімназію прав, а лише
вважатиме зміни директора. Колиж делегація за-
явила, що громадянство не бажає собі іншого ди-
ректора для своєї приватної школи, крім п. Пе-
карського, куратор обіцяв подумати.

За місяць подібні ж чутки з кол „землячків“
знову змусили громадянство вислати до Кура-
торії свою делегацію, який п. куратор на цей раз
заявив, що він справді має намір усунути дирек-
тора Пекарського, бо в гімназії панує „шовіні-
стичний, антипольський дух“. Як доказ подав
він те, що учні гімназії не ходять на читальні
„Українського Літературно-Мистецького Т-ва“ (?)

І дійсно, з кінцем серпня директора Пекар-
ського звільнено (напередодні шкільного року),
а на другий день, після розпочаття науки звіль-
нено ще трьох учителів та не затверджено ча-
твертого, новозаангажованого; п'ятого — польоні-
ста звільнено ще раніше. Таким чином гімназія
з початком шкільного року залишилася без ди-
ректора й без учителів. А далі з поінформованих
кол кажуть, що ніхто з учителів не буде затвер-
джений доти, доки не буде представлений на ди-
ректора п. Бичківський.

Отже хрунї і групи Певних, Ільницьких і ін-
ших можуть бути задоволені, але найбільше
їхній кандидат п. Бичківський — має за собою
такі міцні плечі. Інша річ — батьки, що утриму-
ють гімназію в такі скрутні часи, і сама гімназія,
від якої залишилася руїна. Те, що протягом шес-
ти років творилося великою жертвенністю п.
Пекарського і громадянства, через хрунї та
легко ліквідується. Або вони матимуть на чолі
гімназії „свого“, або нехай гімназія залишається
без учительського персоналу. В цьому факті у-
країнське громадянство вбачає одне — ліквідацію
української гімназії.

Так то різні Певні обертають у руїну куль-
турно-освітні установи Волині.

Громадянин.

ДИМІСІЯ ШОБЕРОВОГО КАБІНЕТУ.

В урядовій комунікації сказано, що на засі-
данні австр. ради міністрів розглядали поло-
ження, що виникли внаслідок димісії віце-
канцлера, мін. військових справ Вогена і мін.
торговлі й комунікації д-ра Шустера. Канцлер
уповноваживши вручити президентові держави
димісію уряду. Канцл. Шобер негайно вручив
през. Миклясові димісію всього кабінету. Часо-
писи пригадують, що саме рік тому, 25. вересня,
Шоберів кабінет прийшов був до влади. Як кан-
дидата на становище канцлера називають мін.
військ. справ Вогена.

Б. ПОС. КОРФАНТИ БУДЕ АРЕШТОВАНИЙ.

Ендецькі часописи повідомляють, що не-
баром буде роззаваний шлеський сойм, тому
що ухвалив скреслити воеводи Гражинському
з дисп. фонду 75 тис. зол. В зв'язку з тим ареш-
тують бувш. посла до варшавського сойму
і посла до шлеського сойму Корфанто.

АРЕШТОВАНИ Б. ПОСЛИ ВИЙДУТЬ НА ВОЛЮ?

У варшавських політ. колах здержується
чутка, нібито арештовані б. послы вийдуть на
волю. Гадають, що це може статися головню
тому, що б. пос. Космовську випустили на во-
лю. Б. послы і так будуть оставати в стані обам-
нування. У правничих колах кажуть, що про-
цес арештованих відбудеться пізніше, бо масо-
ва розправа була б для уряд. чинників небажана.

ЗАМАХ НА РАЙХСТАГ?

„Берл. Тгт.“ повідомляє, що поліція шукає
тих людей, що вкрали динаміт із будівельного
магазину в Ізерлоні (Надренія). Здагаються,
що динаміт цей має одна політ. організація та
що його хочуть ужити для висадження райхста-
гу в Берліні.

ТРИ СМЕРТНІ ПРИСУДИ.

Окр. суд у Любліні засудив на кару смерті
(шпеницію) трьох комуністичних терористів:
Сімху Сосновця, Авр. Кагана та Авр. Небеско-
го. Вони на партійній поїзказ убили Дав. Сед-
лака з Радани.

Волосся дбайливо
плекане не здо-
рове волосся.
Shampoo Elida
авдаючи своїм
знаменитим склад-
никам, запевнює
волосся шовко-
вий пошук, ро-
бить його м'яким
та пушистим.

ELIDA SHAMPOO

Чай марки Бузьок
найсвіжша мішанка ч. 40.

Ганебний союз ППС з ендецією.

Наше твердження, що есентуальний виборчий блок „центроліву“ з ендецією на терені Східної Галичини буде лише „про форма“ прописанийним блоком, а на ділі його вістря буде звернене проти українців і на платформі боротьби з українцями буде фактично кооперувати з санацією, — найштовішше, ніж ми сподіювалися, якнайбільш авторитетне підтвердження. Оце центральний орган ендеції, себто новоопеченого партнера „центроліву“, „Газета Варшавська“ в д. 24. п. м. признається до факту „центроліво-ендеційних виборчих переговорів і пояснює так:

„Справді ведуться переговори у Львові щодо одної незалежної польської листи на терені трьох повітів Східної Галичини. Така листа була би відповіддю на зблуккування усіх українських партій і на терористичну акцію, яка йде від довшого часу на тому терені. В цій ситуації, коли проти польського населення греко-католицької української („русини“) священники лучаться з комуністичним Сельробом, національний обов'язок наказує зосередити якнайбільше польських сил... Цьмо до виборів самостійно за виїмком східних повітів, де в національ-

них огляді признаємо за доцільна посприяти з іншими незалежними польськими партіями... Коли польський блок у Східній Галичині буде офіційований, тоді не втрачати на цьому ні католицький костел ні національний інтерес. Втрачати українці і санаторію...“

Залишаємо на боці ессону з польським вістрем про блок українських національних і демократичних партій з „комуністичним Сельробом“ і випадок проти українських священників, які при виконуваних таких громадських функцій як вибори не виступають як верства, каста чи стан, лише як поодинокі громадяни. Візможно теж кожному хоч трішки політично-грамотному польському диявінарєві і діячеві, що технічний виборчий блок українських партій з диктованим виборчою ординацією, яка в твором головно ендецького проф. Дубаєвича в своїм постакованні (виборчою географією, поділом мандатів і т. д.) звертається проти українців та укриває польське представництво. Тому аргумент, що блок „центроліву“ з ендецією є „відповіддю“ на блок український, є таким самим непонятним викрутом, як повилкування себе на блок грават. духоносства з Сель-Робом!

Ще гірше виглядає аргумент терористичної акції у Східній Галичині, як того цементу, що — мовляв — мусить залішити до купи „центролів“ з ендецією. Що спільного може мати акція підпалів чи т. п. акцій якоїсь української підпольної організації чи поодиноких олімпістів — з політичним блоком польських соціалістів з ендеками?! Колиж ці підпали спраді обізнавали одних до других, то не доказ, що оцінка притяг й характеру таких акцій та погляд на методи поборювання їх є в ендеції і ліній демократичній польських партій з ППС виключно — ідентичні! І коли ці підпали дали притоку польській ендеції висунути на перший план своїх виборчих гасел протипольські кличі, кличі повлі незалежності, клєвет і наїбикі, то — видно — я „Визволення“, „Строїніцтво Хлопське“ та ППС уважають таку виборчу „ідею“ платформою цілком правильною і достатньо обидливою. І це в справжньою ганьбою названих польських ліво-демократичних партій, у першуж чергу Польської Партії Соціалістичної.

Во треба знати, що в даній справі найбільше заінтересована є ППС з титулу суперництва на львівському виборчому терені. І тому саме переговори з ендецією йдуть у Львові та ведуть їх лідери окружної львівської організації ППС. І — маємо про це безумовні вірогідості інформації — в дебатах над цією справою серед львівських „депесів“ найбільше говорилось про польський націоналістичний момент того блоку. Велі противники того блоку ендеції з ППС вимушували на своїх партійних нарадах на яскравий антиукраїнський характер такого блоку й перестерігали своїх товаришів саме в найгірший момент найбільшого загострення міжнародних відносин лутитися з польськими ендеками! Зате

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛО“ З ДНЯ 27. ВЕРЕСНЯ 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ.

18)

МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

Бамбан сія на землю, бо ноги його боліли. Я сія поруч нього. Я говорив до нього... Купив йому помаранчу... і був би йому обмив ноги...

Від нього для Бамбана став моїм приятелем. Я довідався про нього зворушливі подробиці... Це був син коваля, який почувши про добродійства освіти, ліз зі шкіри бідолаха, щобі післяти свою дитину до гімназії, бодай на-пів буршаньке утримання. На жаль, Бамбан не підходив до гімназії; воєсім не користав з неї.

Першого дня дали йому в школі зразок, як писати риси і сказали: „Писати риси!“ І Бамбан робив у зшитку риси вже від року. Ше й які риси: покручені, брудні, кострубаті, кульгаві, бамбуласті риси!

Ніхто не звертав на нього уваги. Точно беручи він не належав до ніякої класи, а звичайно входив до першої що була відчужена. Одного разу його наїшли в 8-й класі, як сидів і виводив букви... Кумедний був учень з цього Бамбана!

Я пригадався йому інколи підчас години, скопирбленому над зшитком, із ручкою в цілій жмені, як притискав її що-сили, якби хотів нею пробити ланку... За кожною рисою мачав перо в каламар, а при кінці кожного рядка плямавав чинком і відпочивав потираючи руки.

Тепер, коли ми стали приятелями, Бамбан працював від щирого серця... Коли він скінчив яку сторінку, аналізав рачки до мене на катедру і клав мовчки переді мною свій архитвір. Я похледав його ніжно і сказав: „Дуже добре!“ Це було жахливе, але я не хотів його знеохотити. Треба признати, що його риси ставали

шораз простіші, перо шораз менше хляпало і на зшитках було менше чорнильних плям... Вірю, що я остаточно таки був би його дечого вичив; на жаль, доля розєднала нас. Учителі середньої класи покидав гімназію. Тому, що до кінця року було недалеко, директор не хотів брати нового вчителя. На його місці засів на катедрі якийсь бородастий матурист, а мені передали навчання у середній класі.

Я уважав це катастрофою. Передовсім я боявся „середніх“. Я бачив їх поведінку підчас забав на „Леваді“ і думка, що я буду приневолений мати до діла з ними постійно колола мене під грудьми.

А ше й треба було покидати „малих“, моїх дорогих малих, яких я так полюбив... Як буде з ними поводитись бородастий матурист?... Що буде з Бамбаном? Я був справді нещасливим.

Малі також посумніли, побачивши, що відходжу від них.

Коли я кінчив свою останню лекцію, прийшла хвилинка повна зворушення — голос дзвінка... Всі хотіли цідуватися зі мною. Деякі навіть, можете мені вірити, находили справді щирі слова прощання.

А Бамбан?

Бамбан мовчав. Аж коли я відходив, підійшов до мене весь у рум'янцях і святочно вложив мені в руку прегарний зшиток із рисками, які повинював у мою честь.

Відний Бамбан!

VII.

Бельфер.

Я став господарем класи „середніх“. Було їх 50 збитошників, кременних верховинців від 12 до 14 літ, синків розбагатілих газдів, з яких батьки хотіли зробити панів за 120 франків трьохмісячної такси.

Грубі, задируваті, чванькуваті, балакали своєю говіркою, якої я не розумів ні в любі міс-

визначались своєрідною гідотою підростків із запареними руками, охриплими голосами піснів, бараничим поглядом і страшним „шкільним“ запахом... Вони зненавиділи мене. Я був для них ворогом-бельфром і з менту, коли я сія за катедру почалася між нами завзята, негаснуча війна.

Ах! скільки я натерпівся від цих немилосердних хлопців!

Я хотів би агадувати їх без жалю, — це-ж такі давні клопоті! А все-ж таки не можу; навіть тепер, коли пишу це: рука моя тремить, гарячково схвилювана. Маю вражіння, що сиджу перед ними.

Гадаю, що вони вже не думають про мене, навіть не памятають того Маціцького, ні того гарного скла на носі, яке він купив собі, щобі придати собі поваги...

Мої колишні учні це-ж нині особи на становищах. Суберполь є десь нотарем у горах, старший Вейон судовим секретарем, Любі аптекарем, Бузанке ветеринаром. Мають посади, чрева, все як слід.

Та може вряди-годн, коли зустрічаються в клубі або на прощі перед церквою, агадують добрі гімназійні часи; також моє ім'я:

— Слухай — каже суддя — чи ти пригадуєш собі Ейсега, того бельфра із Сарланди, з довгим волоссям і паперовою пікою? Ах, не одну добру штуку ми йому вискарвали!

Правда, панове. Добрі штуки ви йому втинали і ваш старий бельфер не забув ще за них...

Ах, нещасливий бельферше! насміялися ви з нього доволі! а він наплакався чимало з вашої вини! Ви витискали з нього сльози і тим-то ваші збитки були ще дошляльніші...

Скільки разів, коли його день мук скінчився, той сараха зігнувшись на своїм ліжку вкладав собі між зуби покривало, щобі ви не почували його ридання!

(Продовження буде.)

Найкращий здобуток своєрідного промислу це

„HELIODONT“

ПАСТА ДО ЗУБІВ, 578 3—8

що своєю якістю перевищує всі подібні вироби. Жодайте скрізь! Вживайте постійно!

— Інформують нас — прихильники порозуміння в ендеках оперували аргументами технічно-виборчої натури (програна в 1928 році), але — дивна річ! — всі ці прихильники в відомих на львівському (і варшавському соймовому!) грунті зі своїх протипольських поглядів і настроїв.

На ніщо не пригодиться маскувати себе протисанційною боротьбою і технічними потребами. Відомо чейже, що коли ППС втратила в минулій виборчій кампанії всі свої дані 3 мандати у Східній Галичині, то тому, що 1) у Перемишлі мандат ППС (Лібермана) розбили комуністи, 2) у стрийській окрузі загирив цей мандат своїми сананційними скоками Морачевський, частинка робітників (Борислав, Долина) стала вже настільки національно свідомою, що голосувала за листою українською; 3) у Львові мандат п. Гавнера пропав саме завдяки його схищенню на двох стільцях: націоналістичному і соціалістичному! Що ж у цій ситуації допоможуть польським соціалістам ендеки? Не ендеки соціалістам, а соціалісти ендекам допоможуть — і навіть не до здобуття мандатів а до скріплення загального протипольського походу. Тому правильно каже „Газ. Варш.“, що в першу чергу потерпілі на тому блоку українці, а щойно потім — сананція.

Остаточно справу блоку централізу в ендеки має рішити у Варшаві. Не знаємо, як там рішатимуть. Домбський і Валерон, Руг і Волянський та Недзятковський, Діамант і Жулавський. Але коли рішать таки заключити виборчий блок з ендеками і то ніде інде, як саме на території Східної Галичини, роздираної національними спорами, то це буде одна велика ганьба польської демократії.

Подається до відома П. Т. Громадянства, що заповіджений

Курс Модерних Танців

Тараса Витвицького

(при артистичній співучасті абсолювантки балетної школи п. Тамари Панченко)

вже розпочинається в неділю 5. жовтня в малій залі Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові вул. Шашкевича.

Початок курсу: для молоді від год. 5-ої поп., для старших від год. 8-ої вечір.

Вписи та інформації удіає адміністратор курсу в тім же Інституті (каза зала Лисенка II поверх) від 6-30—8—60 год. вечір від 1. жовтня почали. 2—2

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 27. ВЕРЕСНЯ 1930.

ІЛЬКО БОРЩАК.

Наполеонівські симпатії на Україні.

(На підставі нових документів.)

(Докінчення.)

Французькі прокламації і агенти. — Українські виступи проти царя. — Настрої серед селян. — Висновки.

Цар Олександр видав наказ розслідувати цю справу „з усією увагою та суворістю“. Судді не повинні були вагатися перед ревізіями і перед смертними присудами. Але заочинці находили без сумніву якусь несподівану виrozumість у слідчих суддів, бо не вважаючи на царські укази їх карали дуже легко — засидали до Пермської губернії.

В 1807 р. власник малого села Павличі, чудової місцевості в київській губернії, Малицький, дав перехопити в себе „прокламацію Бонапарта“. Так називали на російських землях Наполеона. Ця прокламація, як багато інших цього роду, була дуже поширена на правобережній Україні при мовчазній порозумінні деяких краєвих представників влади.

У цьому же часі російський генеральний штаб перехопив листи до князя Берга через одного із наполеонівських агентів на Україні. Як бачимо зорганізована французька розвідка і служба доходила аж до Києва при допомозі населення. Один із агентів повідомляв навіть у своїм справозданні, що „на всьому Волині селяни передкажуть кінець Росії.“

На території давньої України, де менш-більше від 40 літ скасували гетьманство, національна агітація збільшується в міру того, як зростають надії покладати на Наполеона. При кінці 1806 р. один купець з Чернігівщини Ларіон Шиншин повсюдно, в присутності свідків, оплю-

Пацифікація.

Арештування у Львові.

Повідомляють нас, що львівська поліція арештувала Івана Хемича з Клепарова. — До Львова спроваджено теж студ. унів. Семена Стефанюка, сина відомого нашого письменника Василя, що живе в Русові, пов. Ошатин.

Карні експедиції й арештування в Тернопільщині.

В останніх днях були карні експедиції поліції в таких селах тернопільського повіту:

Дня 22, і 23. ц. м. в Купчинцях: Арештовані: 1) Ілько Блажкович, громадський секретар, 2) Ярослав Думка, гімназист, 3) Тимко Думка, 4) Андрух Малицький, 5) Михайло Косар, відомий кооператор, член Ради РОУК і 6) агроном з Коломиї, що саме приїхав до Купчинців (наразі невідомий з прізвища). Побиті 1) Михайло Мартинювич, 2) Ілько Блажкович (довголітній і заслужений для громади громад. секретар), 3) згаданий вище кооператор Михайло Косар, 4) Стах Цвинський (латинник-українець), 5) і 6) два брати Маркови. 7) Степан Мартинювич, 8) Дмитро Костів, 9) Микола Косар, Гриня, 10) Микола Косар, Олені, 11) Петро Гречаник, 12) Іван Росолук, 13) Олекса Росолук і багато інших. Громадського асесора Олексу Росолука привязали мотузками до кулпаки воза, запряженого кіньми і він так привязаний, мусів бігти разом з кіньми, при чім його тяжко побито. Кооператива зовсім сплінарована, в читальні вибито вікна, зломлено все урядження, знищені цілковито музичні інструменти вартості 600 доларів. У селі величезні школи. Велика частина населення втіла в очережі і на поля.

В Демисові побито тяжко віята Івана Вареницю і він бореться зі смертю, укіченого учня промислової школи Богдана Блажковича (сина відомої діячки Іванни Блажковичевої), Степана Мавелу і багато інших. Вито навіть шкільні діти. Населення втікало в очережі і поля. Школи величезні. Арештовано багато людей.

В Домашоричі побито Теодора Демборинського, Гринька Демборинського, Івана Василькова сина Луця, Миколу Василькова і віята Василя Василькова. Арештовано Івана Василькова сина Луця і Миколу Василькова. До тяжко побитих належить брат був. посла д-ра Ладислава Микола Ладислав. Передтим казали йому викопати яму, де висипали муку і обіжжа та все змішали зі землею.

В Довжанці 23. ц. м. побито багато людей, між ними смертельно Теодора Чайковського, до котрого піавало д-ра Розенфельда, лікаря з Тернополя. Арештовано Луця Скворонського і Н. Білоуса сина Костя.

В Сушиці 23. ц. м. побито також багато людей. Арештовано 7.

У всіх селах матеріальні школи величезні і поруйновані всі наші установи.

вав портрет царя. Обвинувачений — як каже рапорт — зробив це під впливом французьких ідей. Його арештували і, хоча він випрадувався станом пиятства, його жорстоко покарали; йому вирвали ніс, припекли гарячим залізом і заслали на Сибір до копалень у Верчинську.

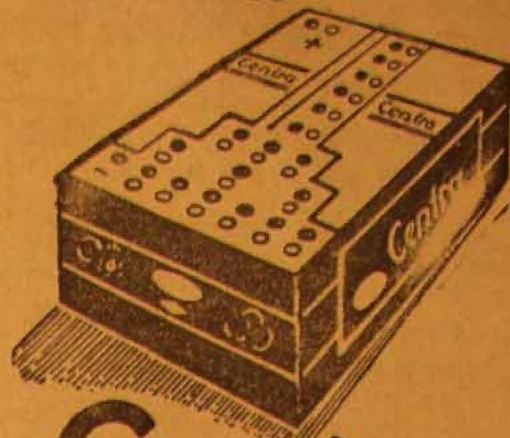
Деякі інциденти вказували на мобілізацію проти Франції. Генерал-губернатор України, князь Куракін, пише, що один старий воєк, гвардійський кірасир, Гузан, відхав на батьківщину, на Полтавщину. Коли йому передали його „службову командировку“, він сказав, що не поїде туди і заявив: „Коли нас пішлють на фронт проти французів, то ми будемо стріляти не в них, а в москалів, яких винищимо до останнього“. Російський рапорт передає ці слова старого воєка українською мовою. За цю сміливість він діждався кнута та Сибіру.

Другий „дефетист“, лідик Мочаковський, заявляє не менше проречисто: „Тішати мене — читаємо в одному рапорті про нього — що Бонапарт руйнує Росію. Якби він був тут, то я на крилах злінув би до нього“.

Один із членів найвищого дворянства на Полтавщині, Лукасевич, на однім бенкеті на своїм хуторі не тост у честь Бонапарта-визволителя. Тут маємо до діла з маніфестацією свідомою. Лукасевич добре відомий в історії національного руху України. Він належав до старшини „Любов правди“ у Полтаві, був прийнятий великим українського поета Котляревського і його імя зберіглося на сторінках історії українського масонства, що було зрештою вихованцем французького масонства.

Цей епізод наробив чимало шуму. Петербург домагався винищення і дістав відповідь, що „Лукасевич підніс цей безглуздий тост у присутності божевів“. Полтавський губернатор, що давав таке поетичне пояснення, не хотів очевидно роздувати справи. Багато урядовців українського походження вчили такої-же тактики.

Анодові БАТЕРІЇ

Centra

Поліційні і військові арешти в Тернополі не репонені, а так само і тернопільська слідча турма. Взятим у турмі роблять всілякі можливі перепони. Начальник в'язниці Шпунар не допускає в'язнів до в'язнів, що їх доставляв горожанський комітет. Дня 24. ц. м. судовий возник на бран до окружного суду відтрутив Марію Кунькову з Чернилева Руського, жінку був. посла Антона Кунька, котра принесла харчі для свого чоловіка і в додатку заарештував постерунковий та відправив до поліційного комісаріату, де її прилежали довгий час.

В Коалові, до війни чисто москвофільським містечку, арештовано 23. ц. м. по переведенні пеналів: студ. техніки в Ланцігу Романа Зарицького і його брата Данила Зарицького, студ. прав в Познані, сина місцевого пароха о. Данила Зарицького, дядя Захара Яструбського і селянина Шугана. Експедиції й арештування були також в сусідньому селі Покропівці, звідки ще бракує точних даних.

Завтра — четвер 25. ц. м. вибирається депутати до воєводи від українських установ, що на днях так потерпіли, а також від адвокатів до слідчого судді в справі арештантів.

Масове розв'язування читальень у Дрогобиччині.

Нас інформують, що влада розв'язала у дрогобичському повіті 13 читальень, а саме в Сільці, Східній, Святині, Добрилях, Вані Котлявській, Унятичах, Галх Вижних, Ясені Сільній, Михайлівцях, Нагуєвичках, Опані, Радивцях і Роліві. — В Сільці розв'язано читальню „а те, що там зібрався батьки шкільних дітей на нараду в справі шкільного педбюджету: в Опані за

2. лютого 1807 р. російський генерал, губернатор Харківщини, повідомляє, прикладаючи дані, факти та всілякі докази, що селянські агітатори, безсумнівно українці, поширюють чутки, що „французи не зроблять нічого злого простолюддю, що скасують панщину і що запанує тільки один імператор — Наполеон“. Рапорт про це, додає від себе: „Коли на одних сільських зборах хтось звернув увагу українському агітаторові: Ахже у Франції є також шляхта, — тоді той відповів: Так, у Франції є шляхта, але вона дістає пенсію від уряду і не тримає кріпаків“.

На підставі цих фактів можна зробити два висновки. На Україні шляхта звдала нетерпляче на прихід Наполеона, щоб звільнитися від панування Петербурга. А селяни бажали собі приходу імператора з такою-же симпатією, тому, що надіялися, що він їх визволить з панщини і не залишить.

Україні були прихильні до Наполеона, навіть поза межами своєї національної території. З одного справоздання, збереженого в архівах міністерства війни п. з. „Що діялося у Великій Армії від Варшави до Москви“, довідуємося, що французів приймало прихильно населення Білоруси, в Могилеві. Про цей настрій рішучо становив епископа-українця Варлаама Шиняцького, що захопив своїх вірних скласти присягу Наполеонові і молитись за нього; за це, після відступу французів, він пішов на заслання.

Якби Наполеон був пішов на Україну, а мабуть він цей намір, чого доказом є різні невідані документи, які оголошено — тоді доля Великої України була би безсумнівно інша. Його зустрів би там дружній нарід, а тоді може разом зі зміною долі Наполеона карта Східної Європи була би змінена вже від століття...

Перека. М. Р.

Чи Ви вже передплатили одинокий м'сячник, присвячений справам торгівлі, промислу і ремесла **"ДОБРОБУТ"**? Вже появилсь 4. число! Якщо ні, то пишiть на адресу: Львiв, Ринок ч. 10, а вишлемо негайно зразковi числа. Цiна примiрника 50 сотикiв.

Д-р Д. Сассовер

Львів, вул. Коллонтай ч. 7. Тел. 38-51
ХІРУРГІЧНІ ПЕДУГИ. ЛІЧЕННЯ ЖИЛЯКІВ.

довиснування референтом польського білету; в Михайлівцях за реферат на просвітні теми, в Галі Вижиних на нараду в справі заснування при читальні Пласту; долки читальні навіть за сприяння національного гніму.

Ще про замах на монастир оо. Студитів.

Незважаючи на замах на монастир оо. Студитів, що лежить у прегарному місці на узгір'ях Знесінні від сторони Личакова, на північ від та-
машного зал. доріжч. з найближчому сусідстві
затягнутої лінії Підзамче-Виллики, звернувши
мимовід увагу широкого загалу на цей строгий
мил. добре відомий на старій Русі і відновлений
у нас перед кільканадцять роками митр. Шен-
тицьким. Головні монастир оо. Студитів лежить
на Русі, а помішні монастирі знаходяться в Зарпа-
нці, у Львові на Знесінні і в Коростові (скаль-
ського деканату). Поза тим існує ще у Львові
монастир-студія оо. Студитів при вул. Петра
Скярри. Ігуменом оо. Студитів є єромонах Кля-
сентій Шентицький.

Чин ос. Студитів належить до найстрогіших. Його члени працюють багато фінанчно (ведуть власне господарство) і багато постять. Загалом правила того чина вимагають від його членів великої саможертви, самозречення і посвяти.

Монастиру на Знесінні, на який зиконано за-
лах, стоїть під проводом еромонаха Нікона (о.
Павла Потюрлієв). Монастир випинований митр.
Пептицьким як слід і веде на своку фальварку
(лож. поля) широкую господарку. А недавно спро-
дажено на ті угорці чудову деревляну церквою
яка може вмістити валивши яких 300 осіб) а се-
на Кривка, лож. Турка і саме тепер вичитється П
оставлявання. Церкonia підлягає оціні козсер-
ваторського уряду, бо вона має справді неоцінену
мистецьку вартість, як рідкий злботок і пам'ят-
ка вимираючого вже зовсім старого деревляного
будівництва. (Подібну красою і стилем деревля-
ну церконию перенесли недавно чеські мистецт-
ві круги до Праги з села Михайлівці на Закар-
патті й усталили її в городі-саді Кієвського). Не
геба я казати, що церква в Кривки розібрано,
дерев'яно, а тепер кізачать монтувати під про-
водом фалішів, так, що вона нічого не страить зі
своєї краси і кожна дрібниця буде в ній на дав-
ньому місці.

Справжнім чудом Божим можна назвати те, що наслідком страшного вибуху бомби не потрапило ні дім ос. Студентів, ні агадана церкви. Якби було прийшло до вибуху другої бомби, яку агітатички вложили у йконницю дому, підпалених злост, катастрофа булаб неминуча. На превелике щастя, злост агорів тільки до поачини і ця бомба не вибухнула. Це врятувало життя всіх мешканців монастиря і живучих там тепер майстрів, а також дім і церквою перед руйною.

З напруж у втечі атомистиків у сторону Личакова, які стріляли з револьверів, не допускаючи до погоні, як і з того факту, що саме ці люди перетнули випадково в подібний спосіб щодня ім'янища Льва при вул. Крушинській, можна догадуватися, що атомистичні в обох випадках були ті самі люди. Побачимо, який буде вислід цієї події.

ЗМОВА ПРОТИ БІЛЬШ. АРМІЇ НА БІЛОРУСИ.

ПАТ повідомляє з Минська, що на більшо-
ницькій Білорусі викрили велику змову проти
Білоруської армії. Арештували більше ніж
100 осіб, м. ін. кількох старшин місцевої зало-
ги і православних священиків. Устійніли, що
змова обняла воєнний промисл, залізницю й ар-
мію. Арештованих перевезли до тюрми, де
спец. урядовці ДГПУ ведуть дальше слідство.

ПОШИРЕННЯ БЛЮКУ НД. І ЦЕНТРОЛІВУ.

у політичних колах кажуть, що після за-
ключення виборчого союзу між ендецією та
Центролом у Сх. Галичині, той союз поши-
риться і на Румунію. * дуть переговори з «лі-
спом».

ОСТАННІ ВІСТІ

ПОЖЕЖІ.

На фільмарку Шуфраганка біля Середня (пов. Львів) згоріла стирка вівса вартості 3.800 зол. на шкоду арендатора Готесмана. „Са. П.“ твердить, що вогонь підложили „саботажисти“

У Шилах (пов. Збараж) згоріла школа з
збіжжям і хліборобським знаряддям Хаїма Вайн-
рава. Вогонь перекинувся на будинки Ів. За-
в'язався. Згоріла хата та стодола з усім збіжжям

У Житині (пов. Сокаль) згоріла стирта
жита Як. Добілевського, вл. фільварку.

В Бушковичах (пов. Перемишль) перевела поліцію около 80 ревізій в зв'язку з намаганням підпалом Генрики Меуґер. Ревізія викрила збінто багато обтяжуючого матеріалу.

В Сеневі (пов. Бережани) в зв'язку з пожежою у колоніста Йос. Вітека арештували: Ів. Атаманчука (у його найшли нібито докази вини), Мик. Микитова, шевця Дм. Біловуса, Дм. Корніцького і Мик. Барана. Всі нібито призналися до вини та до привласненості до УВО. Арештували теж Вол. Білинського, урядовця „Просвіти“ в Бережанах, що був тоді в Сеневі. В хатах арештованих знайшли буцімто списи фільварків, які ще не погоріли та хемічні матеріали для піпалау.

У Сушні (пов. Тернопіль) арештували Ів. Миськова. Йому закидають, що підпалив стирги М. Півніського в Сушні.

У Гайворонці (пов. Підгайці) згоріла сто-дола Йос. Чорного, 17 віконних рам і 3 двері. ТИЛ Школи є на 2555 зол. „Сл. П.“ твердить, що Чорного підпалював зате, що він зізнавав у суді в справі саботажу.

ВІСЛІДИ ПОЛЦ. ЕКСПЕДИЦІЇ.

ПАТ повідомляє, нібито дня 25. вересня поліційна експедиція викрила в підгайській, бережанській, рогатинській і бобриській повіті кілька шукт зброї, багато циліндрів від шрапнелів і гранат, якусь кількість складових частей зброї та військ. приладдя, стрільного пороху, багато недекларованих видавничств. Одну особу арештували за приналежність до УВО, три зате, що мали зброю. Біля Васючина (Рогатин) прийшло до перестрілки між вартівником з трьома молодими невідомими людьми. Вони, відтікаючи в ліс, відстрілювалися з револьверів і крісів і зранили німого пастуха Мик. Ловчана. Пастух помер, хоч лікар рятував його. Поліція викрила в лісі крадіку напасників, та вони пішли далі в ліс. Згадана агенція повідомляє, буцімто у священика Евг. Мандрія (?) в Богодіацьких (?), пов. Підгайці, найбільш підчас ревізії револьверів із 11 набоями, стрільний порох і ок. 80 кг. циліндрів від шрапнелів і гранат.

АРЕШТУВАННЯ.

Під закидом підпалу стирти вієса Слунінського, осадника в Газах біля Львова, арештували Вас. Кушніра, 20-літн. абе, гімназист, замешкалого в Перемишлянах. У зв'язку з арештуванням Вол. Грабовського, якому закидають саботаж, поліція в Яворові арештувала уч. Сем. Менту. Під замітом підпалу фільварку аренд. Готесмана у Гуменці (пов. Львів) арештували уч. VI. Гіни. кл. Вол. Моніла та Тад. Стасіва, уч. торг. школи. Арештовані нібито не могли вказати алібі, а ревізія дала багато обтяжуючого матеріалу. Найшли в них буцімто підручники хемії з точними приписами про вибухові матеріали, що спричинюють рогонь при житті хем. засобів. Стасіва підозрівають, що підпалів стирту конюшини Тереси Саліги в Германові

У Рогатині арештували Вол. Бойкевича, монтера тамошнього ПОВ. Союзу Кооператива. Йому закидають, що перетяв телегр. дрони на шляху Рогатин-Перемишляни.

ВЛОМ ДО КАСИ.

Невідомі люди розбили касу Залічкового Т-ва в Туринці та забрали: 200 нім. марок, 444 чеські корони, 487 зол. в банкнотах і 77 зол. у біллоні.

ЗА ДЕРЖ. ЗРАДУ.

Перед львівським судом присяглих почався розпран за державну зраду проти коломийських комуністів: Й. Грицака, Ст. Томашевського, Володимира Дрогобичева, Михайла Гаврищука, Мойс. та Фішеля Клінів і Вольфа Герніга. Їм закидають поширювання комуністичного чоточок.

Злоба й нікчемність.

Краківський „Курерок“ про відносини у снітинській гімназії.

Краківський „І. Курер Подземний“, австрійський тупий ненавистю до українців, помістивши від довгого часу на наш парі культури клевети в нічній брехні. Гидь огортає людину, коли прийдеться читати або слухати про ті клевети і брехні. Але найприкріше робиться на душі, коли бачиться, що багато поляків, навіть розумніших між ними і людей з деяким почуттям справедливості, вірять тим усім сиплетим і попомк дивляться на все, що українське.

Та остання брехня „Курєрка“ на українців (ч. 247, з 18. вересня ц. р.) була така нічкємєнє що а поінформовані поляки мусіли напевні і справедливо „подлюство“. А саме в тїм числї і статті „Розклад в школьництвє“ навидують „Курєрок“ на державну коєдукаційну гімназію а польськєю мовою викладовою в Єлєтїні і закидує їй такі провини: 1) що в тїй гімназії українці творять половину учеників; 2) що українці дійсно управляють нею; 3) що перед кількома днями ученик тої гімназії українєць розбив державну емблему в присутності кількох товаришів; 4) що стероризована дирекція розвєстє виправдє слєство в тїй справї, але безуспішно, бо „русїні“ загрозили побиттям учительськєго збору; 5) що ученики-українці цієї гімназії бєтє постійно шибє в школі, а все кінчїтьє тїм, що їх наново вєставляють; і 6) що в минувшїм роцї шов в гімназії факт — найбільше яскравї доказ „нежонду“ в гімназії по думцї „Курєрка“ — що ученик українєць їхнув поєм ученика поляка і що того поляка викинено зі школи, а ученика українця, якого суд укарав півріччєм арештом, прийнято після відслєдження карє арешту назад до тоїж самої польськєй гімназії...

Від початку до кінця все те свідома брехня!
В дійсності справа представляється так:

В гімназії є на всіх учеників у числі 319 — всього 75-ох українців. На 14 членів учительського збору є всього 2 українців учителів. Далі не було ніякої уваги державної емоції. Такий факт був у гімназії, але ще 4 роки тому цієї провини допущався ученик-поляк, син адміністративного урядовця, за що шкільна влада покарала було того ученика обниженням оцінок поведіння. З пальця висісана також сілетья про вбивання учениками-українцями шиб у гімназії.

Такий самий свідомо брехливий і останній акид про порізання учеником-українцем ученика-поляка ножиком. Вправді був випадок, що ученик порізав ученика ножиком поза школою під віном, але оба ті ученики були поляки. Одного з них лідило усунуто зі школи, бо це не перша була його провинна, а другого шкільна влада прийняла по якійсь часі до школи, бо той ученик своїм попереднім поведінням виступував на дарування йому цієї однієї його провини, тим більше, що в суд його загляння під руки і карі

Пообіцявши фактичний стат з інформаці-
ями „Курєрка“, треба сказати словами того
„Курєрка“: „Дійсно людина — але тільки лю-
дина в чистої совісті і з почуттям правди —
мусить „зжымашся“, читаючи такі злобно-
брехливі і нікчемні статті в газеті, що має пре-
тенсії вчити своє громадянство правди і че-
соти“

Про українські школи Городецької дільниці.

Вияснення Кружка „Рідної Школи ім. Б. Грінченка у Львові.

В 196. числі часопису „Діло“ з дня 7. вересня ц. р. появилася стаття „Незрозуміла ворожнеча“ за підписом о. А. Стефановича, в якій пороблено деякі заміти проти шкіл ім. Б. Грінченка у Львові та Кружка, який тими школами безосередньо підкується. Тому просимо П. Т. Редакцію помістити в цій справі отсих кілька слів висловлення:

1) Не відповідала дійсності, будьто би дівоча школа ім. Б. Грінченка містилася в сuterивах св. Юра. Згадана школа містилася в партері за-будувань св. Юра. Школа ім. Шашкевича п.н. десятих літ не мала й такого приміщення, яке має згадана школа.

2) Не відповідає дійсності, що дівоча школа ім. Б. Грінченка не має підстав існування. Навпаки — це тільки ця школа, аде ще я багато

245 6-10

МЕБЛІ стилістично найновішіх
фасонів від найкращих
багачів наших до найсиромітших — поруч
до приступних цін
нах фірма **Brück & Grune**
Львів, Ягайлонська 24, телеф. 21-77
573

Краса це скарб!

Ідеал краси класичної доби. Ідеал краси доби Рокко. Ідеал сучасної доби.

Гарне лице, без плям, перш, ніколи не ділає так чаруюче, як лице з жовтими, правильними рисами, але що сніжністю та молодістю, завдяки раціональному плеканню.

В останньому часі дуже багато кажуть про відомолюбство. Кожний хоче виглядати свіжо й здорово — мати лице яскраве від ампороз. Молодий вигляд є прієм кожної, навіть у віці, який давніше зачисляли до поважного. Кожна жінка, що має хист естетичного відчуття, старатиметься зберегти свіжість та еластичність шкіри якнайдовше.

Методу плекання краси „Hortiflor-Creme“ приналежить багато лікарів за дуже важкий чинник у поступі культури краси. На підставі наукових знайомих з як найбільшою близькістю зв'язали поодинокі складники, так, що дія системи жовта, якою є шкіра, під впливом плекання цією методою — виявляється здоровіша й найвищою красою, при чому зайві зморшки зникають.

Памі! Памі! що не інтересуються культурою тіла, дістають безплатно враз „Hortiflor-Creme“ (просимо пере-

слати нам вповнений купон). До тої безплатної послуги додаємо брошуру „Відродження краси“, а також лікарські комунікати та признання цілої низки симпатиків „Hortiflor“.

Купон безплатної послуги.

Виповнений купон надати до незалежної копії з нап. „Hortiflor“, ошата 5 гр., подавши свою адресу. Виповнювати лат. буквами: Silviktin-Verf. Abt. Hortiflor Danzig, 877 Böttcherstrasse 23/27.

Прому мені прислати безплатно і франко: „Діло“.

1. Бразок „Hortiflor-Creme“.
2. Брошуру „Відродження краси“.
3. Признання лікарів і осіб, що уживали косметики „Hortiflor“.

Ім'я й прізвище: _____ Місцевість: _____
Vor- u. Zuname: _____ Ort: _____
Byz. i. Ч. _____ Почта: _____
Strasse u. Nr.: _____ Post: _____

ГОЛОЧУ ДЕСЕНІ на оксамітах і на шовкових плахах навіть старих, вишених; відсікую, чисту, перероблюю. **Волянська, Лявів, Собієвського 19, тел. 17-04.** 232а 14-2

КУРС доповнюють до семінарії з математики та гімназійних абсолютів (абсолютів) повністю. Ведені всі педагогічні і технічні предмети та практичні вправи. Наказати (т-н) оголошення без провозки і секретаріату „Світ“, Лявів, вул. Міхаського 4, 11, від 12-13-17-8. 587 3-4

ГОРОДИННИЧЕ БЮРО, ЛЯВІВ, вул. ЛУНІН БОРКОВСЬКИХ 8, телеф. 25-60. Поручає оцінювати деревця, роки до зрізання кравові і заборонної годівлі. Консультативні ціни. Заспокою оцінювачі садів, торговельні і аматорські. Всілякі праці з обслуговування. Виснаємо ціни. 399 2-3

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за годину і на рази від десятих до півціни. Анала фірма Іван Зельтенрайх, Лявів, пл. Маріївська ч. 5. Купую бриланти, дорого, срібло, плачу найнижчі ціни. 437

СТУДЕНТ прав з покінченням торго-вельним курсом абітурієнта пошу-кує заняття. — Згодошення під „Обо-зновлений“. 610 2-3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

д-р Фелікс Ган
Лявів, Листопада 30.

1206 Переселення Рентгоном.

д-р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

був лікар загранічних клінік, спеціаліст шкірних, венеричних і сексуальних недуг (похова нежів) та лікарської косметики ординує в шкірних недугах і т. д. від год. 8/10-14-16. в косметичні від 10-11-16-18 в неділі і свята від 10-11.

Гресьє соння. Валофор. Дітерніа. Криво-терніа. Сепаратно ідаліні.

Лявів, вул. Сикстуська ч. 22, III. п. (близько Нар. Гостиниці).

Віска до життя. Телефон 38-90.

Др. І. Муид Д. сек. шп. від і хвіст. од. від 8-9 і 2-5, в неділі від 9-11. Лявів, Аснина 1, ріг Писарського (Панської). Телеф. 48-01. — 1411 Лічення жидів. 51-2

Дентист - Стоматолог

д-р мед. Чайковська-Ляхова Ольга
лікар загранічних клінік

орд. від 8-12 і 14-18 год. неділі і свята 10-12. **Лявів, вул. ЛЬВА САПІГІ Ч. 9.** 17-2

АДВОКАТ

д-р Михайло Юрків
відірна адвокатську канцелярію
551 в Жидачеві. 5-5

Поручаємо всілякі тартакові матеріали, як **снерека — аляця** так столярські, як і будівельні.

Тартак ЗАВАНІЦЕРА в Калуші. 1617 28-2

Подяка.

Всесвітньому подобою покликати до вісності нашого найдорожчого Рома-на Гузара. В часі нашого безмежного го-ря зазнали ми від Знайомих і Приятелів так багато доказів широкого співчуття, по-тихи і розради, що ми не в силі їм віддя-читись. Тому некий візьмо було нам от-сею дорогою зложити їм прилюдну по-дяку. В першу чергу дякуємо лікарям Вн. д-рам Луцені Іа. і Філасові, які не шадя ні часу ні труду, відвідували хворого кілька разів денно, а то й вночі і стара-лися своїм лікарським знанням удержати при житті та лагодити біля нашого Най-дорожчого. Дякуємо невідомим нам а привітним лікарям з відділу д-ра Чар-нецького за їх лікарську поміч. Дякуємо усім нашим культурним і економічним у-становам, які громадською участю своїх членів у похороні віддали покійному останню прислугу. Дякуємо станомим ор-ганізаціям „Супруга“ і „Самопоміч“ за по-несені ними труди в улаштуванні по-хорону. Дякуємо Вч. оо. соа. Лопатин-ському і Василю за проводи таліних останків на місце їхнього спочинку та від-праву Заупокійної Служби Божої і Па-нахид, хороні ради. Купчинського, який своєю участю причинився до звеличення сумного обряду, а зокрема щире „Спаси-бі“ письменникової п. Ст. Чарнецького за його прощальне над гробом слово — по-ве приятельської любові, жалю і пошан-ня. Дякуємо близькій і дальшій Родині, всім Знайомих і Приятелів, що виявили нам своє співчуття своєю участю в по-хоронах і литовно. Всім складемо нашу правду подяку. Нехай Всесвітній від-платить Вам сторичку та охоронить Вас від подібних ударів. — Мати і Рідня.

ЖІНКИ!

Дуже багато жінок терплять на обривання внутренностей, яке приходить значно по злогах, з тяжкої праці, з диванного тагарі і з багато інших причин. Отже жінка буде без сумніву здоровою, охочою до життя і праці, коли сировадить собі спеціальний бандаж про-ти обривання внутренностей.

При замовленні треба подати міру в сантиметрах (або ниткою) 1) в поясі, 2) довкола живота, 3) довкола піджимо-том подати зріст (низкий, високий або середній) і скількість породи, які пере-шла. Треба описати чи має нестривність шлунока, утиск і тягучі боля внутрі, боля під ложечкою (грудями), нервовий стан, біль годова, а навіть часто біль очей, біль в хребті, спині і під лопатками, біль підчеревний або пахвини, біль одної ноги чи обох ніг і т. д.

Все точно описати і з повним довірем спроводити бандаж або спеціальний шлу-ночний гумовий пояс зроблений і допов-нений відповідною пельтою відповідно до роду боля. Ціна від 25 до 40 зол. Коли надзвичайно конструкції ціна значно вища.

В недомоганнях і недугах з приводу внутрішнього обривання або обривання: шлунока, кишок, матиці і нирок ніякі лі-карства не помагають лише тимчасово зменшують терпіння. Тому одним з лі-ків крім операції є життя бандажа, купленого у спеціаліста-бандажиста.

М. L. Polaczek у Самборі ч. 21.

Також і для мушн є спеціальні пояси проти обривання шлунока, нирок і кишок. Пропушлюють бандажі, які забезпечують найбільшій і застарілій прирав (брухи), жи-вота, дитки, пахвини і такої, що запалася вже в долину. Гумові панчохи проти жи-ляків і пухлих ніг. — Гумові мочники для ослаблених на міхур мушн та жінок до ажтиту в часі ходження, праці, подо-рожі і підчас сну. — Простотримки і ко-ректори проти згорблення і скривлення кісткя.

Протези-штучні ноги і руки для ам-путованих. 622-1-5

Конкурс.

Комітет Управи „Академічного Дому“ у Лявві при вул. Супінського 21. розпи-сує конкурс на посаду управителя „Ака-демічного Дому“.

Подання з життєписом і свідоцтвами треба приносити до канцелярії Управи в у-рядових годинях (11-1) до дня 10. жо-вня 1930.

Платня по умові.

За Комітет Управи Академічного Дому: Володимир Дедичанч в. р. годова.

Спеціал. акушер. гінеколог. оператор.
Д-р Іван КІЛЯР
Лявів, вул. ЛЬВА САПІГІ Ч. 89.
Телеф. 51-52.

Годинник

з американського золота, не рижіється від прива-ного золота 14-го кар-тового. Пляки зол. 7-95

Зам. зол. 303—
УВАГА! Наші годин-ники не слід порівню-вати з іншими так жу-вно рекламованими. На-дистові замовлення 2-2-2 висилаємо 2-2-2

негайно елегантний плоский годинник, злучний хід з 8-ю літньою гарантією, 2 шт. 15—зол., 4 шт. 29-50, 6 шт. 42-50. Літньої якості 10-50, 13—, 18—, 24—, 30—, 3 світ. циферблатом 9-50, 12—, 15— і 18—. Критий годинник — анкер з трьома амер. копертками 16—, 19—, 24—, 28— і 35—. Мужеські і жіночі амер. годинники на руку 15—, 17—, 20—, 24—, 28— і 35—. Ланцюжки з амер. золота 2—, 4— і 6— зол. Нікелові годинники такі як рисунок: 5-75, 2 шт. 10-50, 4 шт. 20—, 6 шт. 29-75. Столові будильники: 10-50, 12-50 і 14-50. Кошти пересилати платити купуючий.

Світлова фірма „Chronometre“

Варшава — почт. скр. 939 відд. 153

Отримую сотні листів з подяками, як доказ доброти наших годинників. 533

Ослаблення блідниці

лічить

Hemogen
оригінальний
тільки з фірмою
Klawe

НАКЛАДІЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає сайдувати свої видання: **Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.**

Адреса всіх виданців така:

BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35-41.

В перепиці треба зазначувати:

Ausland-Abteilung. Міся платиш в Польщі: Банк для торгівлі та промислу, Познань (чековеkonto з ПКО ч. 200.490). Почтовеkonto у Берліні: Berlin, N-o 3.117. 43-7

МЕБЛІ:

спальні, ідаліні, сальони, а також поодинокі частини першорядних виробів по найнижчій ціні і на довгих умовах поручає Фір- **ма: M. Gruner** Лявів, Рейтана 6. ма: 565 телефон 84-47. 2-3

ФУТРА виконус **ЕВГЕН ГОВИКОВИЧ** робітня футер **ФУТРА** Лявів, вул. ЛІНДОГО Ч. 3 (бічна вул. Коперника).

За редакцію відповідає Олександр Костин Видавничої Спілки „Діло“. В ховкарні Видавничої Спілки „Діло“, Лявів, Ринок ч. 10.